

Seat No. : _____

AK-107

April-2015

B.A., Sem.-IV

Core : 213 : Philosophy

તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિ

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

1. વ્યાપ્તિકરણના તાત્ત્વિક આધારો સમજાવો. **14**

અથવા

વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિના મુખ્ય સોપાનો સમજાવો.

2. માત્રગણનામૂલક વ્યાપ્તિનું લક્ષણ અને તેની સામાન્ય તથા વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. **14**

અથવા

સાદૃશ્ય તર્કની સબળતાની કસોટીઓ સમજાવો.

3. કારણના વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલનું મિલે કરેલું વિશ્લેષણ અને તેમાં કાર્વેથ રીડનો સુધારો સમજાવો. **14**

અથવા

કારણબહુતાવાદ સમજાવો.

4. પ્રસ્તુતતાને લગતાં છ તર્કદોષો સમજાવો. **14**

અથવા

તર્કદોષોનો પરિહાર સમજાવો.

AK-107

1

P.T.O.

5. ખાલી જગ્યા પૂરો.

- (1) વ્યાપ્તિકરણના મુખ્ય આધારો _____ છે.
- (2) વ્યાપ્તિ એટલે _____.
- (3) _____ વગર કશુંજ બનતુ નથી.
- (4) વ્યાપ્તિકરણના કુલ _____ સોપાનો છે.
- (5) _____ કાર્યકારણ સંબંધ સ્થાપતી નથી.
- (6) સાદૃશ્ય એટલે _____.
- (7) સાદૃશ્ય તર્કની કુલ _____ લાક્ષણિકતાઓ છે.
- (8) વ્યાપ્તિમાં _____ અનિવાર્ય છે.
- (9) કારણનો ખ્યાલ _____ આપ્યો છે.
- (10) કારણના લક્ષણમાં _____ સુધારો કર્યો છે.
- (11) અન્વેષણ રીતિ _____ પણ છે.
- (12) વ્યતિરેક રીતિ એટલે _____.
- (13) સંદિગ્ધતા એટલે _____.
- (14) પ્રસ્તુતતાને લગતા _____ તર્કદોષો છે.

Seat No. : _____

AK-107

April-2015

B.A., Sem.-IV

Core : 213 : Philosophy

તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિ

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the philosophical basis of Induction. **14**

OR

Explain the main steps of scientific Induction.

2. Explain the definition of simple Inumeration and its general and specific characteristics. **14**

OR

Explain the criteria for the soundness of Analogy.

3. Explain the mill's analysis of scientific concept of cause and correction of its by Carveth ride. **14**

OR

Explain the plurality of cause.

4. Explain the any six fallacies of relevance. **14**

OR

Explain the avoidance of fallacies.

5. Fill in the blanks :

14

- (1) There are _____ main avoidance of Induction.
  - (2) Induction means _____.
  - (3) Without _____ not possible anything.
  - (4) There are a _____ steps in induction.
  - (5) _____ not establish causal relations.
  - (6) Analogy means _____.
  - (7) There are _____ main characteristics of Analogy.
  - (8) In Induction _____ is compulsory.
  - (9) _____ has given concept of cause.
  - (10) _____ has changed the concept of cause.
  - (11) Anvesan rity is also _____.
  - (12) Vyatirek rity means _____.
  - (13) Ambiguity means _____.
  - (14) There are _____ Fallacy of Relevance.
-